
Van: [redacted]@shell.com
Verzonden: donderdag 20 februari 2020 20:37
Aan: [redacted]@minez.nl; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@emmen.nl;
[redacted]@coevorden.nl;
CC: [redacted]@rhdhv.com; [redacted]@shell.com; [redacted]
[redacted]@shell.com; [redacted]@shell.com
Onderwerp: FW: Update over stand van zaken waterinjectie Overijssel / Drenthe
Bijlagen: Definitief verslag Informatieavond bodemsaneringen Wanneperveen 1 en Tub....pdf

Beste leden van de werkgroep "Waterinjectie fase 2: Omgeving Schoonebeek",

Naar aanleiding van recente mediaberichtgeving willen wij jullie graag op de hoogte brengen van de laatste stand van zaken inzake de waterinjectie-ontwikkelingen. Mijn collega [redacted] heeft inmiddels de beide provincies reeds geïnformeerd en deze onderstaande mail deel ik met jullie zodat jullie ook op de hoogte zijn.

Daarnaast is ons voornemen om eind maart opnieuw met deze werkgroep een overleg te plannen over de vervolgstappen van het vrijwillige MER-traject waarover wij tijdens het laatste overleg op 21 november hebben gesproken. Ik zal hiervoor binnenkort een datumprikker uitsturen.

Ik hoop jullie hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en neem aan dat deze info ook voldoende is om jullie eigen bestuurders te voorzien van de laatste stand van zaken over dit onderwerp.

Mochten er tussentijds toch nog vragen zijn, dan verneem ik die natuurlijk graag.

M.vr.grt. [redacted]

[redacted]
Juridisch adviseur Vergunningen & Grondzaken
Legal advisor Permits & Land and Lease

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Statutaire vestiging Den Haag - Handelsregister no. 0400869
Correspondentieadres: Postbus 28000, 9400 HH Assen
Bezoekadres: Schepersmaat 2, 9405 TA Assen
Tel: +31 [redacted]
Mobiel: +31 (0)6 [redacted]
E-mail: [redacted]@shell.com
Internet: <http://www.nam.nl>

Please note that CC-mails are stored seperately en read infrequently.

Disclaimer:

The information in this e-mail is confidential and intended solely for the person to whom it is addressed. If this message is not addressed to you, please be aware that you have no authorization to read this e-mail, to copy it, to furnish it to any person other than the addressee, or to use or misuse its content in any way whatsoever. Should you have received this e-mail by mistake, please bring this to the attention of the sender, after which you are kindly requested to destroy the original message.

De informatie in deze e-mail is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien de lezer van deze mededeling niet de geadresseerde is, wordt u er hierbij op gewezen, dat u geen recht hebt kennis te nemen van deze e-mail, deze te kopiëren of te verstrekken aan andere personen dan de geadresseerde, dan wel de inhoud daarvan op enigerlei wijze te gebruiken of misbruiken. Indien u deze e-mail abusievelijk hebt ontvangen, wordt u vriendelijk verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en vervolgens het originele bericht te vernietigen.

From: [REDACTED]

Sent: donderdag 20 februari 2020 12:20

To: [REDACTED] @drenthe.nl; [REDACTED] @drenthe.nl

Cc: [REDACTED] @overijssel.nl>; [REDACTED] @overijssel.nl>

Subject: Update over stand van zaken waterinjectie Overijssel / Drenthe

Beste [REDACTED] en [REDACTED], en in kopie [REDACTED] en [REDACTED]

Hierbij sturen wij jullie een update van de stand van zaken rond waterinjectie. Om compleet te zijn stuur ik het definitief verslag mee van een door Provincie Overijssel georganiseerde bijeenkomst over o.m. (waterinjectie-)locaties in die provincie.

Naar aanleiding van recente berichtgeving in de media over het zuiveren van productiewater afkomstig van de olieproductie van de NAM in Schoonebeek, willen wij u graag nader informeren over de laatste stand van zaken over dit onderwerp.

De olieproductie in Schoonebeek is herstart in 2011, met de modernste (stoom)technieken, omdat de te winnen olie in het veld stroperig is. Aan het eind van dit proces blijven aardolie en productiewater over. Het productiewater bestaat uit meegeproduceerd water uit de diepe ondergrond en stoomwater, dat gemaakt is in een ultrapuur waterfabriek (NieuWater), uit rioolwater.

Een lekkage in 2015 in een deel van de watertransportleiding naar Twente maakte reparatie nodig, door een kleinere buis in de oorspronkelijke buis aan te brengen. Hiermee verminderde de capaciteit van de injectieleiding met de helft.

De NAM volgt ten aanzien van het productiewater telkens twee sporen: 1) is waterzuivering op een duurzame manier mogelijk? En 2) zo (nog) niet: is er voldoende injectiecapaciteit om de olieproductie in Schoonebeek – met alle (in)directe werkgelegenheid van dien - te continueren?

Naast het onderzoek van een mogelijk zuiveringsconcept (zie de bijlage), en de continuering van waterinjectie in Twente, zoekt de NAM aanvullende waterverwerkingscapaciteit. De MER-commissie adviseerde indertijd om dit dichterbij de olieproductie in de te zoeken. Daarom kijkt de NAM ook of er leeggeproduceerde gasvelden in de omgeving van Schoonebeek geschikt kunnen zijn voor waterinjectie. Zoals bekend injecteert de NAM op dit moment al productiewater afkomstig van gasvelden uit de buurt in de regio Schoonebeek. Mogelijk kan hier het productiewater van de oliewinning aan worden toegevoegd.

Hiervoor heeft de NAM een aantal bestaande locaties op het oog en zijn wij van plan door een vrijwillige MER-procedure de geschiktheid van deze locaties te toetsen. Door de stappen te doorlopen die bij een dergelijke MER-procedure horen, kan de omgeving ook op een juiste wijze geïnformeerd worden over de keuzes, nog voordat concrete vergunningen worden aangevraagd. Eind vorig jaar zijn deze opties kort besproken met een werkgroep van ambtenaren van de diverse betrokken overheden. Over de verdere planning van dit MER-traject en bijbehorende stappen zullen wij deze werkgroep binnenkort nader informeren. Indien gewenst kunnen wij u als bestuurders ook nader informeren.

De NAM zal de waterinjectie in het Rossum-Weerselo gasveld in Twente voortzetten, echter wij zoeken in de regio rondom Schoonebeek ook naar andere robuuste oplossingen. Hiermee kan de olieproductie en daarbij bijbehorende werkgelegenheid in deze regio gewaarborgd blijven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Heeft u nadere vragen dan zijn wij altijd bereid om deze met u te bespreken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] - NAM

Bijlage: spoor Waterzuivering

Zoals bekend heeft de NAM in 2016 het evaluatietraject van de waterinjectie doorlopen met een zeer uitgebreid rapport van RHDHV. In het rapport werd geconcludeerd dat de huidige waterinjectie in Twente nog steeds de minst milieubelastende oplossing is. Dit rapport is uitgebreid getoetst door diverse buitenlandse instanties, de MER-commissie en tenslotte door de minister van Economische Zaken en Klimaat bevestigd, zodat de NAM deze activiteiten behorende bij de oliewinning in Schoonebeek kon voortzetten. Niet onbelangrijk: binnen het Nederlandse en Europese milieubeleid wordt waterinjectie gezien als de zogenoemde 'Best Beschikbare Techniek (BBT) voor de verwerking van productiewater uit de olie- en gaswinning.

Echter op basis van de vele adviezen in het proces en het feit dat een aantal injectielocaties in Twente niet meer beschikbaar is voor waterinjectie heeft de NAM gekeken of er alternatieve locaties beschikbaar zijn. De NAM heeft tevens aangegeven een [testlocatie beschikbaar te stellen](#), waar nieuwe zuiveringstechnieken kunnen worden getest. Dit heeft geleid tot belangstelling van diverse bedrijven, die deelnamen aan een workshop in Assen. Hierbij werden randvoorwaarden en ideeën over zo'n testlocatie besproken. Een aantal bedrijven besloot overigens niet deel te nemen, omdat zij met het RHDHV-rapport in handen tot de conclusie kwamen dat zij geen geschikte nieuwe oplossing hebben.

In de workshop met de overgebleven partijen op 3 juli 2019 heeft de NAM de vragen van de belangstellende bedrijven beantwoord. Daarnaast is besproken aan welke vereisten het nieuwe zuiveringsconcept zou moeten voldoen, zoals een minimale afvalstroom met hergebruik van de zouten en een waterstroom die bovengronds geloosd mag worden. Op basis van de uitkomsten van de workshop zijn de bedrijven aan de slag gegaan en hebben de NAM in september/oktober 2019 laten weten of ze technieken in huis hadden die hieraan konden voldoen en een milieutechnische verbetering waren ten opzichte van de huidige waterinjectie. Met name de grote zoutlast – een natuurlijke component in de diepe ondergrond, maar bovengronds een afvalproduct - was voor vele bedrijven het struikelblok.

Met vriendelijke groet,

█

█

Adviseur Overheidsrelaties

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Statutaire vestiging Den Haag - Handelsregister no. 04008869

Correspondentieadres: Postbus 28000, 9400 HH Assen

Bezoekadres: Schepersmaat 2, 9405 TA Assen

T 0592 – █

M 06- █

E █@shell.com

I www.nam.nl

T <http://www.twitter.com/nambv>